

Mestské lesy v Bratislave

Cesta mládeže 4, 831 01 Bratislava

Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení

Ing. Vladimír Kutka
riaditeľ organizácie
Mestské lesy v Bratislave

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 2 / 26
---	--	---

Úvod

Táto pracovná smernica je **základným nástrojom na implementáciu FSC princípov a kritérií do hospodárenia v Mestských lesov v Bratislave (MLB).**

Smernica **definuje a popisujú ciele**, ktoré sa majú dosiahnuť v jednotlivých oblastiach manažmentu. **Stanovuje tiež opatrenia**, ktoré sa musia v rámci jednotlivých častí hospodárenia vykonávať a **určuje zodpovedné osoby** na vykonanie týchto opatrení.

Pracovná smernica implementuje požiadavky FSC štandardov **lesného hospodárstva**, ako aj **sledovania spracovateľského reťazca**.

V smernici sú rozpracované len tie požiadavky na manažment, ktoré sú nad rámec povinností vyplývajúcich zo slovenskej legislatívy. **Povinnosti vyplývajúce zo slovenskej legislatívy týkajúcej sa lesného hospodárstva, sú súčasťou požiadaviek FSC štandardu**, hoci nie sú zahrnuté v pracovných smerniciach. Preto pri niektorých oblastiach je citovaná len príslušná právna norma, ktorá plne napĺňa požiadavky štandardu FSC.

Pracovná smernica **nenahrádza FSC štandardy a politiky**, ale je len implementáciou ich najdôležitejších častí v podmienkach MLB. Pre správnu implementáciu a vysvetľovanie niektorých častí smernice je potrebné poznať úplne znenie FSC štandardov a politik, najmä „*FSC štandardu lesného hospodárstva pre SR*“. V smernici sú v zátvorkách uvádzané odkazy na príslušné FSC princípy a kritéria, prípadne iné FSC dokumenty (štandardy/politiky).

Pracovná smernice budú podľa potreby dopĺňaná alebo upravovaná tak, aby bolo zárukou dodržiavania FSC princípov a kritérií a vytvárala predpoklady na zlepšovanie hospodárenia v MLB.

Rozsah platnosti smernice: pre všetkých zamestnancov a dodávateľov prác a služieb v MLB

Zodpovedná osoba pre FSC certifikáciu v MLB:

Odborný lesný hospodár (OLH) ak to nie je v jednotlivých častiach smernice stanovené inak

Začiatok platnosti: 25. júna 2007

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 3 / 26
---	--	---

Základné informácie o FSC

Čo je to FSC

Forest Stewardship Council (FSC) je nezávislá medzinárodná mimovládna organizácia (združenie), ktorá podporuje environmentálne vhodné, sociálne prospešného a ekonomicky životaschopné obhospodarovanie lesov. FSC vytvára priestor pre ľudí s rôznymi záujmami a zameraním na diskusiu a riešenie problémov obhospodarovania lesov vo svete. Organizácia FSC bola založená v roku 1993 a vo svete pôsobí prostredníctvom siete národných iniciatív a regionálnych zastúpení. Ciele a myšlienky FSC na Slovensku podporuje a propaguje organizácia FSC Slovensko.

FSC vytvorila medzinárodný systém certifikácie lesov vo svete, ktorý umožňuje identifikovať a verifikovať zodpovedné obhospodarovanie lesov, ktoré vyvážené rešpektuje environmentálne, sociálne a ekonomické požiadavky. Požiadavky sú definované v FSC štandarde obhospodarovania lesov založenom na 10 princípoch a 56 kritériách.

FSC princípy

Princíp 1: Dodržiavanie právnych noriem a princípov FSC

Princíp 2: Vlastnícke a užívateľské práva a povinnosti

Princíp 3: Práva pôvodného obyvateľstva

Princíp 4: Vzťahy k miestnemu obyvateľstvu a práva pracovníkov

Princíp 5: Úžitky z lesa

Princíp 6: Vplyv na životné prostredie

Princíp 7: Hospodársky plán

Princíp 8: Monitorovanie a hodnotenie

Princíp 9: Zachovanie lesov s vysokou ochranárskou hodnotou

Princíp 10: Plantáže

Certifikácia obhospodarovania lesov

Certifikácia obhospodarovania lesov je proces, pri ktorom nezávislá a akreditovaná organizácia hodnotí, či hospodárenie v lesoch spĺňa požiadavky definované v FSC štandarde obhospodarovania lesov. FSC certifikát dáva záruku, že v danom lese sa uplatňuje zodpovedné obhospodarovanie lesov, rovnocenne zohľadňované environmentálne, sociálne a ekonomické záujmy.

Certifikácia spracovateľského reťazca

Spracovateľský reťazec predstavuje „cestu“ surového dreva z lesa až po spotrebiteľa, vrátane jednotlivých stupňov spracovania, výroby a distribúcie. Certifikácia spracovateľského reťazca poskytuje garanciu o pôvode dreva v FSC certifikovaných produktoch.

Označovanie produktov

FSC značka na produktoch poskytuje pre spotrebiteľa záruku, že produkt bol vyrobený z drevnej suroviny, ktorá pochádza z dobre a zodpovedne obhospodarovateľských lesov.

Viac informácií o FSC certifikácii nájdete na:

www.fscslovakia.sk - v slovenskom jazyku

www.fsc.org – v anglickom jazyku

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 4 / 26
---	--	---

OBSAH

Úvod	2
Základné informácie	3
Obsah	4
S-01 Princípy FSC a právne normy	5
S-02 Prístup k verejnosti, spolupráca s miestnymi komunitami a tretími stranami.....	6
S-03 Hospodárenie v lesoch a úžitky z lesa.....	8
S-04 Ekologické funkcie lesa a biodiverzita.....	10
S-05 Posudzovanie vplyvov hospodárenia na životné prostredie	13
S-06 Lesy s vysokou ochranárskou hodnotou	17
S-07 Používanie pesticídov a nebezpečných chemikálií.....	19
S-08 Monitoring	20
S-09 Požiadavky na nápravu	22
S-010 Sledovanie spracovateľského reťazca	24
Zoznam príloh	26

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 5 / 26
---	--	---

S-01 Princípy FSC a právne normy

S-01.1 Cieľ

Súlad hospodárenia s platnou legislatívou a FSC princípmi a kritériami.

S-01.2 Popis

Hospodárenie v lese musí rešpektovať všetky právne normy platné v Slovenskej republike, ako aj medzinárodné dohovory a zmluvy, ktorých je Slovenská republika signatárom a musí byť v súlade s FSC princípmi a kritériami (FSC princíp č.1).

Vlastnícke a užívacie práva k pozemkom musia byť jasne definované, dokumentované a právne ustanovené (FSC princíp č.2).

S-01.3 Vyplývajúce opatrenia, zodpovednosť a právomoci

- Zamestnanci MLB a dodávatelia prác sú povinní oboznámiť sa a pri svojej práci dodržiavať relevantné právne normy, smernice a pracovné postupy, medzinárodné dohovory, ako FSC princípy a kritéria. Rozsah vedomostí zamestnancov a dodávateľov zodpovedá nimi vykonávaným prácam. (FSC Kritérium 1.1 a 1.3.).

Zodpovednosť: všetci zamestnanci a dodávatelia prác

- Zamestnanci MLB upozornia na všetky prípadné rozpory medzi právnymi normami, medzinárodnými dohodami a FSC princípmi a kritériami. Rozpory vyhodnocuje zodpovedný pracovník pre certifikáciu v spolupráci s certifikačnou organizáciou a národnou iniciatívou FSC. (FSC Kritérium 1.4).

Zodpovednosť: zamestnanci a zodpovedná osoba pre certifikáciu (OLH)

- Všetky zákonne stanovené platby, dane, príspevky a iné poplatky sú uhrádzané v stanovených lehotách. (FSC Kritérium 1.2)

Zodpovednosť: štatutárny zástupca

S-01.4 Súvisiace predpisy, formuláre a dokumentácia

- P1 FSC štandard lesného hospodárstva pre SR (SGS Qualifor Forest Management Generic Standard)
- P2 Zoznam vybraných právnych noriem SR
- P3 Zoznam medzinárodných dohôd platných SR

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 6 / 26
---	--	---

S-02 Prístup k verejnosti, spolupráca s miestnymi komunitami a tretími stranami

S-02.1 Cieľ

Transparentné hospodárenie na lesnom majetku. Informovanie, komunikácia a spolupráca s verejnosťou, miestnymi komunitami a tretími stranami.

S-02.2 Popis

Hospodárenie v lese má prispievať dlhodobej sociálnej prosperite zamestnancov a miestnych spoločenských skupín. Miestni obyvatelia a záujmové skupiny sú informované o hospodárení v lesoch a majú príležitosť vyjadrovať sa k plánovaným hospodárskym opatreniam a tiež pri obnove lesného hospodárskeho plánu (FSC princíp č.4). Pri výbere zamestnancov a dodávateľov nie sú diskriminovaní ľudia z miestnych komunít (FSC Kritérium 4.1).

Informovanie, komunikácia a spolupráca s tretími stranami sa z pohľadu FSC certifikácie pohybuje v dvoch základných rovinách:

- Povinné podávanie informácií a komunikácia so štátnou správou, štátnymi odbornými organizáciami, hlásenia, trestné oznámenia, štatistiky, LHE atď.
- Informovanie, komunikácia a spolupráca so záujmovými skupinami a verejnosťou.

S-02.3 Vyplývajúce opatrenia, zodpovednosť a právomoci

- LHP je verejne dostupný na požiadanie alebo je vypracovaný *Sumárny plán hospodárenia*, ktorý slúži na informovanie širšej verejnosti (FSC kritérium 7.4).

Minimálne náležitosti sumárneho plánu hospodárenia

- ciele hospodárenia,
- opis obhospodarovaných lesov, environmentálne limity hospodárenia, prehľady využitia pozemkov a užívateľských a vlastníckych vzťahov,
- prehľad plánovaných ťažieb a ich zdôvodnenie, opis používaných ťažbových technológií
- kľúčové monitorovacie indikátory,
- ochrana životného prostredia a environmentálne hodnotenia, výskyt vzácnych, zriedkavých a ohrozených druhov,
- mapy.

Verejne prístupný je tiež súhrn výsledkov monitoringu.

Zodpovednosť: OLH

- Je vypracovaný a aktualizovaný zoznam dotknutých tretích strán a záujmových skupín s ich kontaktnými údajmi (FSC Kritérium 2.2, 4.4). V zozname sú napr. kontakty na orgány štátnej správy lesného hospodárstva a životného prostredia, orgány samosprávy v dotknutej oblasti, štátnu ochranu prírody (správy CHKO, NP), environmentálne mimovládne organizácie, turistické a športové kluby a pod.

Zodpovednosť: OLH

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 7 / 26
---	--	---

- Dotknuté záujmové skupiny, miestni obyvatelia a verejnosť sú včas a vhodnou formou (minimálne na web stránke) informovaní a majú možnosť sa vyjadriť k plánovaným hospodárskym opatreniam, ktoré môžu mať sociálny dopad alebo znemožnia verejné užívanie lesov. Sú tiež informovaní (minimálne na web stránke) o príprave lesného hospodárskeho plánu a majú možnosť zasielať k plánu pripomienky (FSC Kritérium 4.4., 2.2). **Zodpovednosť:** OLH,
- So záujmovými skupinami, miestnymi obyvateľmi a verejnosťou prebieha efektívna komunikácia. Reaguje sa zvyčajne v rovnakej forme, ako boli prijaté otázky, pripomienky a podnety (na ústne ústne, na elektronické elektronicky, na písomné písomne a pod.).
Zodpovednosť: všetci zamestnanci
- Všetky sťažnosti sú riešené podľa zákona o sťažnostiach č. 152/1998.
Zodpovednosť: štatutárny zástupca
- V spolupráci so záujmovými skupinami je vypracovaný a aktualizovaný zoznam miest so zvláštnym kultúrnym, historickým, krajinno-estetickým alebo náboženským významom. Tieto miesta sú pri hospodárskej činnosti zohľadňované (FSC Kritérium 3.3, 4.4).
Zodpovednosť: OLH, lesníci

S-02.4 Súvisiace predpisy, formuláre a dokumentácia

- P1 Štandard lesného hospodárstva pre SR (SGS Qualifor Forest Management Generic Standard)
- P5 Zoznam tretích strán a záujmových skupín
- P6 Zoznam miest kultúrneho, historického, náboženského a krajinno-estetického významu
LHP / Sumárny prehľad hospodárenia
WEB stránka

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 8 / 26
---	--	---

S-03 Hospodárenie v lesoch a úžitky z lesa

S-03.1 Cieľ

Dosiahnutie ekonomickej životaschopnosti lesného hospodárstva pri súčasnom zabezpečovaní širokého spektra environmentálnych a sociálnych úžitkov. (FSC princíp č.5).

S-03.2 Popis

Hospodárenie v lese by malo smerovať k dosiahnutiu ekonomickej životaschopnosti, berúc do úvahy všetky environmentálne, sociálne a iné náklady (FSC Kritérium 5.1.) Zároveň podporuje optimálne využívanie a miestne spracovávanie rôznorodých produktov, minimalizuje straty (odpad) a škody vznikajúce pri ťažbe a spracovaní dreva (FSC kritéria 5.2., 5.3. a 5.4). Hospodárenie zohľadňuje, udržiava a zlepšuje ekologické a sociálne funkcie lesov (FSC kritéria 5.5., 6.3). Ťažba a zber lesných produktov nesmie presiahnuť trvalo udržateľnú mieru (FSC Kritérium 5.6.).

S-03.3 Vyplývajúce opatrenia, zodpovednosť a právomoci

- Pri hospodárení v MLB sa volia také technológie a postupy, ktoré popri porovnateľných ekonomických výsledkoch majú priaznivejší ekologický alebo sociálny dopad. Pri ťažbe, doprave a spracovaní dreva sa volí technológia a postup tak, aby sa minimalizovali straty (odpad) dreva, zabránilo jeho znehodnocovaniu a predchádzalo poškodzovaniu následného porastu a okolitých stromov. Technológiu a pracovný postup určí dodávateľovi OLH alebo lesník v „Zadávacom a preberacom protokole“. (FSC Kritérium 5.1, 5.3)

Zodpovednosť: OLH, lesníci

- Na mazanie reťazí motorových píl sa používajú biologicky odbúrateľné oleje, do strojov biologicky odbúrateľné hydraulické kvapaliny a mazacie oleje, pokiaľ takéto opatrenia neobmedzujú prevádzkyschopnosť strojov. (FSC Kritérium 5.3)

Zodpovednosť: OLH, lesníci, dodávatelia

- Pri hospodárení v MLB sa v maximálnej možnej miere uprednostňuje prirodzená obnova stanovištné a provenienčne vhodných drevín v súlade s cieľmi hospodárenia. Ťažba sa vykonáva spôsobmi, ktoré vytvárajú predpoklady pre prirodzenú obnovu týchto drevín. (FSC Kritérium 6.3.).

Zodpovednosť: OLH, lesníci

- Pri hospodárení v MLB sa využívajú prírode blízke spôsoby (účelový, podrastový hospodársky spôsob jemnejších foriem a výberkový). Uplatňujú sa, maloplošnými clonnými rubmi nepravidelných tvarov, účelovými a výberkovými rubmi. Ruby sú v porastoch umiestňované mozaikovite a výchova je zameraná na podporu diferencovanej štruktúry. Holorubný hospodársky spôsob sa nepoužíva. (FSC Kritérium 6.3.).

Zodpovednosť: OLH, lesníci

- Pálenie haluziny a zvyškov po ťažbe sa nevykonáva (FSC Kritérium 6.3.).

Zodpovednosť: OLH, lesníci

- V prípade obnovy na holinách po sústredenej kalamite sa využívajú aj náletové prípravné dreviny.

Zodpovednosť: OLH, lesníci

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 9 / 26
---	--	---

S-03.4 Súvisiace predpisy, formuláre a dokumentácia

- P1 Štandard lesného hospodárstva pre SR (SGS Qualifor Forest Management Generic Standard)
- F1 Zadávací a preberací protokol prác
Finančný plán a rozpočet
LHP, Sumárny lesný hospodársky plán

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 10 / 26
---	--	--

S-04 Ekologické funkcie lesa a biodiverzita

S-04.1 Cieľ

Udržanie, zlepšenie, prípadne obnovenie ekologických funkcií lesa. Zachovanie reprezentatívnych vzoriek lesných ekosystémov v ich prirodzenom stave. Zabezpečenie ochrany vzácnych, zriedkavých a ohrozených druhov a ich biotopov. (FSC Kritérium 6.2., 6.3., 6.4)

S-04.2 Popis

Staré stromy, stojace mŕtve alebo odumierajúce stromy, na zem spadnuté stromy a rozkladajúce sa drevo sú jedným z najdôležitejších predpokladov na zachovanie biodiverzity a ekologických funkcií lesa. Mŕtve drevo umožňuje udržiavať produkčnú schopnosť stanovišťa, zabezpečuje potravu a životný priestor pre tisícky druhov organizmov, stabilizuje pôdny kryt a chráni ho pred eróziou.

Zachovanie ekologických funkcií lesa a biodiverzity možno najmä prostredníctvom:

- **ponechávaním časti stromov vysokej biologickej hodnoty v porastoch na dožitie** (do prirodzeného odumretia a rozkladu) (FSC Kritérium 6.3.),
- **ponechávaním časti odumretých stromov - mŕtveho dreva v poraste na prirodzený rozklad** (FSC Kritérium 6.3.),
- **vyčlenením reprezentatívnych vzoriek lesných ekosystémov** (referenčných plôch) a ich ochranou v prirodzenom stave (FSC Kritérium 6.4.),
- **zabezpečením ochrany vzácnych, zriedkavých a ohrozených druhov a ich biotopov** (FSC Kritérium 6.2.).

S-04.3 Vyplývajúce opatrenia, zodpovednosť a právomoci

- Pri obnovných ťažbách sa v porastoch ponecháva na dožitie a prirodzený rozpad v priemere **5 stromov na hektár z hornej etáže materského porastu**. Medzi „stromy na dožitie“ sa prednostne zaradzujú:
 - autochtónne druhy drevín,
 - hniezdne a dutinové stromy,
 - stromy so špecifickými morfológickými znakmi, košaté a okrajové hlboko zavetvené stromy (porastový plášť),
 - stromy zvyšujúce biodiverzitu – druhovú pestrosť,
 - stromy pri potokoch, prameňoch a na mokrinách,
 - stromy na bralách a neprístupných miestach,
 - stromy vysokého veku a úctyhodných rozmerov – výška, priemer kmeňa,
 - stromy ktoré môžu plniť funkciu ochrany obnovovaného porastu,
 - semenné výstavky.

V prípade, ak je nevyhnutné odstrániť niektoré z týchto stromov z dôvodu bezpečnosti a ochrany zdravia, je potrebné vybrať náhradné stromy, ktoré zabezpečia plnenie ekologických funkcií odstránených stromov obdobným spôsobom.

Zodpovednosť: OLH, lesníci

- Pri výchove porastov sa s ohľadom na stanovištné pomery ponecháva časť ekostabilizačných drevín – vtrúsených a pionierskych.

Zodpovednosť: OLH, lesníci

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 11 / 26
---	--	--

- Pomiestna náhodná ťažba vývrátov, zlomov, pahýľov alebo suchárov s hrúbkou nad 20 cm (v rôznom štádiu rozkladu) v lesných porastoch nad 50 rokov sa môže vykonať až vtedy ak ich počet v priemere presiahne **10 ks na hektár**. Toto pravidlo neplatí pri zabezpečení priechodnosti približovacích ciest a liniek.

Pri obnovnej a výchovnej ťažbe je možné vyťahovať z porastu vývraty, zlomy, pahýle alebo sucháre s hrúbkou nad 20 cm (v rôznom štádiu rozkladu), ak počet ponechaných je v priemere viac ako 10 ks na hektár.

Zodpovednosť: OLH, lesníci
- Krovinaté okraje lesných porastov hraničiacich s nelesnou pôdou sú ponechávané v maximálnej nožnej miere za účelom zabezpečenia stability porastov a ekotónového efektu (zvýšená biodiverzita na hranici dvoch typov spoločenstiev).

Zodpovednosť: OLH, lesníci
- Po vykonaní obnovných a výchovných zásahov sa v poraste ponecháva minimálne tretina tenčiny (do 7 cm) a ponechávajú sa taktiež všetky pne. Stromová ťažbová metóda sa nepožíva.

Zodpovednosť: OLH, lesníci
- V MLB sa vyčlenenia referenčné plochy (RP) v súlade s požiadavkami FSC kritéria č.6.4 (zoznam JPRL v prílohe). RP sú reprezentatívne vzorky ekosystémov– lesné porasty alebo ich časti, ktoré druhovou skladbou a porastovou a vekovou štruktúrou zodpovedajú, alebo sa blížia prírodnému stavu. Referenčné plochy slúžia ako ukážky lesných ekosystémov s prirodzenou dynamikou vývoja, ktoré sú vyňaté z obhospodarovania. Do referenčných plôch sa prednostne začleňujú existujúce chránené územia, LVOH, lokality NATURA 2000, ťažko prístupné lokality, ochranné lesy a podobne. Prednostne sú vyčleňované referenčné plochy s väčšou rozlohou (viac ako 30 ha). Referenčnými plochami môžu byť aj nespracované kalamitiská. Zásahy na RP sú možné len v rámci nevyhnutných zákonných opatrení v súvislosti s ochranou lesa mimo RP. RP sa vyznačia tiež v mapách.

Zodpovednosť: OLH
- Referenčné plochy sa monitorujú spravidla raz za 10 rokov, v rámci obnovy LHP.

Zodpovednosť: OLH
- V MLB sa priebežne v spolupráci s expertmi, odbornými organizáciami a záujmovými skupinami identifikuje a dokumentuje výskyt chránených druhov (vzácných, zriedkavých a ohrozených druhov) . V prípade potreby sú pre ne navrhované chránené lokality a zóny so špecifickým režimom hospodárenia.

Zodpovednosť: OLH, lesníci
- Prirodzené a poloprirodzené travinno- bylinné spoločenstvá sa umelo nezalesňujú.

Zodpovednosť: OLH, lesníci
- Hospodárske opatrenia v lese sa vykonávajú tak, aby nedošlo k poškodeniu močarísk, pramenísk, brehov vodných tokov a vodných plôch. Zásahy do brehových porastov sa minimalizujú. V prípade potreby sa realizujú len účelovým výberom a to tak, aby nedošlo k narušeniu vodného toku a bola zachovaná ich biodiverzita.

Zodpovednosť: OLH, lesníci, dodávatelia prác
- Výskyt introdukovaných druhov rastlín a živočíchov sa priebežne kontroluje a monitoruje. Nepôvodné druhy, ktoré sa chovajú invázne, sú v porastoch potláčané a je zabránené ich rozširovaniu.

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 12 / 26
---	--	--

Zodpovednosť: OLH, lesníci

S-04.4 Súvisiace predpisy, formuláre a dokumentácia

- P1 Štandard lesného hospodárstva pre SR (SGS Qualifor Forest Management Generic Standard)
- F1 Zadávací a preberací protokol prác
- P7 Zoznam vybratých reprezentatívnych vzoriek lesných ekosystémov
- P8 Zoznam chránených druhov
Porastová mapa –vyčlenené referenčné plochy
- S-08 Monitoring

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 13 / 26
---	--	--

S-05 Posudzovanie vplyvov hospodárenia na životné prostredie

S-05.1 Cieľ

Hodnotiť vplyvy a riziká spojené s hospodárením v lese na životné prostredie. Predchádzať negatívnym vplyvom na životné prostredie. Minimalizovať eróziu a iné činnosti s negatívnym vplyvom. V prípade výskytu negatívnych vplyvov realizovať nápravné opatrenia. Zlepšiť hospodárske opatrenia (FSC kritéria 6.1, 6.5)

S-05.2 Popis

Vplyvy na životné prostredie musia byť posúdené úmerne rozsahu, intenzite hosp. činností v lese a jedinečnosti dotknutých zdrojov. Vplyvy na životné prostredie musia byť vyhodnotené pred začatím činností narušujúcich stanovište (FSC princíp č. 6).

Klasifikácia vplyvu na životné prostredie (pôda, vodné toky, lesné spoločenstvá)

Vplyv na životné prostredie	Popis
Zanedbateľný 0	poškodenie je veľmi malé, krátkodobé a zanedbateľné, nie je potrebné vykonať žiadne opatrenia na nápravu alebo vrátenie prírodného prostredia do pôvodného stavu
Malý 1	poškodenie je malé, je potrebné vykonať minimálne zásahy na vrátenie do pôvodného stavu (napr. bez použitia mechanizácie)
Stredný 2	poškodenie si vyžaduje opatrenia väčšieho charakteru na prinavrátenie prostredia do pôvodného stavu (napr. použitie mech. prostriedkov)
Veľký 3	poškodenie si vyžaduje vypracovanie rekultivačných projektov
Nezvratný 4	poškodenie sa nedá napraviť a životné prostredie je zničené

Posúdenie erózie pôdy

V podmienkach MLB významne pôsobí len vodná erózia. Vodná erózia spôsobuje degradáciu pôdy, ktorá sa prejavuje zmenšovaním pôdneho profilu, stratou jemnozeme a živín, zhoršovaním textúry a štruktúry pôdy a vodného režimu, znižovaním prirodzenej úrodnosti. V dôsledku erózie dochádza k vytváraniam rýh, zanášaním vodných tokov, nádrží a priekop, znečisťovaním povrchovej a podzemnej vody.

Vodná erózia je vyvolaná kinetickou energiou dažďových kvapiek padajúcich na pôdny povrch a mechanickou silou povrchovo stekajúcej vody. Povrchový odtok spojený s eróziou pôdy vzniká aj pri jarnom topení snehovej pokrývky.

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 14 / 26
---	--	--

Druh erózie	Charakteristika	Výskyt	Možný vplyv na ŽP/ nápravné opatrenie
plošná povrchová,	pozvoľne rozrušovanie pôdneho krytu, bez výrazných erózných tvarov v počiatočnom štádiu ťažko pozorovateľná	plochy bez vegetácie, celoplošná príprava pôdy, lesné sklady	0-1 biologická rekultivácia
introskeletová	vertikálny presun organických a anorganických pôdnych častíc do medzier v skelete	skeletnaté stanovišťa po ťažbe	0-2 biologická prípadne technická rekultivácia
jarčeková	pri koncentrovanom odtoku dochádza k tvorbe hustej siete niekoľkokentimetrových jarčiek, ktoré majú krátku životnosť	svahy bez vegetácie, celoplošná príprava pôdy, lesné sklady	0-2 biologická prípadne technická rekultivácia
rýhová	širšie plytké zárezy do pôdy hustota je výrazne menšia ako u jarčekovej, vodný prúd prehľbuje zárezy postupne po svahu do hĺbky niekoľko desiatok centimetrov	Približovacie cesty, lesné sklady	0-3 technická a biologická rekultivácia
výmoľová	hlboké výmole, môžu dosahovať hĺbku niekoľko metrov	hlavne na konci hlavných približovacích ciest a zväznic	2-4 technická a biologická rekultivácia
stržová	hlboké strže, majú hĺbku aj desiatky metrov		4 zvyčajne nie je možná

Príklady činností a ich možného vplyvu na životné prostredie

Činnosť	Dopad	Možný vplyv na životné prostredie
Relatívne málo rizikové činnosti, pri ktorých dochádza prevažne k zanedbateľnému alebo malému vplyvu na živ. prostredie a iba vo výnimočných prípadoch k veľkému		
Ochrana lesa, vyžínanie	<ul style="list-style-type: none"> - poškodenie chránených rastlín - vyrušovanie živočíchov - použitie nepovolených chemikálií - obaly, odpady 	<p>0-1</p> <p>0-1</p> <p>1-3</p> <p>0-2</p>
Umelá a kombinovaná obnova	<ul style="list-style-type: none"> - narušenie pôdneho krytu - poškodenie chránených rastlín - vyrušovanie chránených živočíchov - zmena biotopu v dôsledku nevhodného drevinového zloženia 	<p>0-2</p> <p>0-2</p> <p>0-1</p> <p>0-2</p>
Výchovná ťažba – prerezávky, čistky	<ul style="list-style-type: none"> - poškodenie stojacich stromov - únik ropných látok - rušenie živočíchov - zničenie hniezd vtákov - poškodenie chránených rastlín 	<p>0-1</p> <p>0-3</p> <p>0-1</p> <p>0-2</p> <p>0-1</p>

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 15 / 26
---	--	--

Výchovná ťažba - prebierky	<ul style="list-style-type: none"> - poškodenie stojacich stromov - mechanické poškodenie pôdy, erózia - poškodenie vodných tokov, mokradí, pramenísk - únik ropných látok - rušenie živočíchov - zničenie hniezd vtákov - poškodenie chránených rastlín 	<p>0-1</p> <p>0-3</p> <p>0-3</p> <p>0-3</p> <p>0-1</p> <p>0-2</p> <p>0-1</p>
Rizikové činnosti, pri ktorých môže dôjsť k výrazným vplyvom na životné prostredie		
Rubná ťažba, približovanie a odvoz dreva	<ul style="list-style-type: none"> - poškodenie pôdneho krytu a erózia - poškodenie vodných tokov, mokradí pramenísk - únik ropných látok - poškodenie (zničenie) biotopu chránených druhov - poškodenie chránených rastlín a ich biotopov - rušenie živočíchov - zničenie hniezd vtákov - poškodenie stojacich stromov 	<p>0-3</p> <p>0-3</p> <p>0-3</p> <p>0-4</p> <p>0-2</p> <p>0-2</p> <p>0-2</p> <p>0-1</p>
Meliorácie, úpravy vodných tokov	<ul style="list-style-type: none"> - zmena (zničenie) biotopov chránených druhov - poškodenie (zničenie) brehových porastov - poškodenie pôdneho krytu a erózia - zmena hydrologického režimu územia 	<p>0-4</p> <p>0-4</p> <p>0-3</p> <p>0-3</p>
Výstavba lesných ciest, zväžnic a iná stavebná činnosť	<ul style="list-style-type: none"> - zmena (zničenie) biotopov chránených druhov - poškodenie pôdneho krytu a erózia - zmena hydrologického režimu územia - rušenie živočíchov - zničenie hniezd vtákov - poškodenie stojacich stromov 	<p>0-4</p> <p>0-3</p> <p>0-3</p> <p>0-2</p> <p>0-2</p> <p>0-1</p>
Používanie chemických látok	-	0-3

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 16 / 26
---	--	--

S-05.3 Vyplývajúce opatrenia, zodpovednosť a právomoci

- Všetky hospodárske opatrenia v MLB sú hodnotené z hľadiska vplyvu na životné prostredie pred začatím ich realizácie. Na hodnotenie vplyvov sa využíva formulár F-1 „Zadávací a preberací protokol prác“. Činnosti s potenciálnym negatívnym vplyvom na životné prostredie stupeň 2 - 4 sú vylúčené alebo zmiernené.

Zodpovednosť: OLH, lesníci

- Skutočné vplyvy na životné prostredie sa vyhodnocujú pri preberaní prác na formulári F-1 „Zadávací a preberací protokol prác“. Od klasifikácie vplyvu na životné prostredie „stredný - 2“, je potrebné stanoviť a vykonať nápravné opatrenia. Nápravné opatrenia sa stanovujú na formulári F-2 „Požiadavka na nápravu (PNN)“.

Zodpovednosť: OLH, lesníci.

- Pri zistení rýhovej erózie v MLB je potrebné stanoviť a vykonať nápravné opatrenia na jej zabránenie. Nápravné opatrenia sa stanovujú na formulári F-2 „PNN“.

Zodpovednosť: OLH a lesníci

- Pri výstavbe ciest, zväžnic a inej stavebnej činnosti sa vplyv na životné prostredia hodnotí v rámci prípravy projektovej dokumentácie. Potenciálne negatívne vplyvy na životné prostredie (stupeň 2-4) sú vylúčené alebo zmiernené.

Zodpovednosť: štatutárny zástupca, OLH

S-05.4 Súvisiace predpisy, formuláre a dokumentácia

P1	Štandard lesného hospodárstva pre SR (SGS Qualifor Forest Management Generic Standard)
F1	Zadávací a preberací protokol prác
F2	Požiadavka na nápravu (PNN)

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 17 / 26
---	--	--

S-06 Lesy s vysokou ochranárskou hodnotou

S-06.1 Cieľ

Cieľom je identifikovať lesy s vysokou ochranárskou hodnotou (LVOH) a upraviť v nich hospodárenie tak, aby ich mimoriadna environmentálna a spoločenská hodnota zostala zachovaná alebo sa zvýšila.

S-06.2 Popis

Lesy s vysokou ochranárskou hodnotou sú lesy, v ktorých je mimoriadne významne zastúpený jeden alebo alebo viacero z nasledujúcich charakteristických znakov (vlastnosti a funkcií):

1. Medzinárodne, regionálne a národne významná koncentrácia biodiverzity

1.1. Chránené územia

1.2. Vzácne a ohrozené druhy

1.3. Endemické druhy

1.4. Územia dôležité z pohľadu významnej sezónnej koncentrácie druhov

2. Medzinárodne, regionálne a národne významne rozsiahle lesné komplexy

3. Zriedkavé, ohrozené a vzácne lesné ekosystémy

4. Lesy veľmi významné z hľadiska plnenia ochranných funkcií (pôdoochranná, vodoochranná a pod.)

4.1. Lesy s veľmi významnou retenčnou (vodozádržnou) funkciou

4.2. Lesy s veľmi významnou protieróznou funkciou

4.3. Lesy s veľmi významné s hľadiska znižovania rizika rozsiahlych požiarov

5. Lesy veľmi významné z hľadiska plnenia základných potrieb miestnych komunít

6. Lesy veľmi významné pre miestne komunity z hľadiska tradičných kultúrnych hodnôt

Identifikácia a určenie spôsobu obhospodarovania LVOH je založené na konzultáciách s odborníkmi v danej oblasti a záujmovými skupinami (FSC Kritérium 9.2.). Rozsah identifikovaných LVOH zodpovedá rozsahu a intenzite hospodárenia (FSC Kritérium 9.1). Hospodárske opatrenia v LVOH musia zachovávať alebo zlepšovať charakteristické znaky (vlastnosti a funkcie), ktorými sa tieto lesy vyznačujú a musia byť zahrnuté do verejne prístupného zhrnutia hospodárskeho plánu. Rozhodnutia, ktoré sa vzťahujú na LVOH musia byť vždy zvažované na základe princípu preventívnej opatrnosti (FSC Kritérium 9.3). V LVOH je potrebné každý rok vykonávať monitorovanie hospodárskych opatrení (FSC Kritérium 9.4).

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 18 / 26
---	--	--

S-06.3 Vyplývajúce opatrenia, zodpovednosť a právomoci

- V MLB sa na základe konzultácii so záujmovými skupinami identifikujú LVOH a určí sa vhodný manažment týchto lesov. Vypracuje sa a podľa potreby aktualizuje zoznam vybraných porastov a ich častí zaradených do LVOH. (FSC Kritérium 9.1., 9.2, 9.3).
Zodpovednosť: OLH, lesníci
- Dohodnutý manažment LVOH sa zohľadní pri plánovaní hospodárskych opatrení v rámci lesného hospodárskeho plánu. (FSC Kritérium 9.3).
Zodpovednosť: OLH
- Všetky opatrenia vykonané v LVOH sa monitorujú v rámci ročného monitoringu (FSC kritérium 9.4).
Zodpovednosť: OLH, lesníci
- LVOH nie je možné vyňať z lesných pozemkov a zmeniť na nelesné pozemky (FSC kritérium 6.10)
Zodpovednosť: štatutárny zástupca

S-06.4 Súvisiace predpisy, formuláre a dokumentácia

P1	Štandard lesného hospodárstva pre SR (SGS Qualifor Forest Management Generic Standard)
P9	Lesy s vysokou ochranárskou hodnotou (LVOH)
S-08	Monitoring LHP

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 19 / 26
---	--	--

S-07 Používanie pesticídov a nebezpečných chemikálií

S-07.1 Cieľ

Minimalizovať používanie pesticídov. Nepoužívať zakázané chemikálie (FSC kritérium 6.6).

S-07.2 Popis

Systémy hospodárenia musia podporovať environmentálne vhodné metódy na reguláciu škodcov na nechemickej báze a snažiť sa vyhýbať používaniu chemických pesticídov. Je zakázané používať pesticídy s účinnou látkou zaradenou na zozname „FSC vysoko rizikových pesticídov“ (FSC Kritérium 6.6, FSC-GUI-30-001 politika o pesticídoch).

S-07.3 Vyplývajúce opatrenia, zodpovednosť a právomoci

- Pri hospodárení v MLB sa minimalizuje používanie pesticídov a nebezpečných chemických látok. Nepoužívajú sa biocídy, ktorých účinná látka je zaradená na zozname „FSC vysoko rizikových pesticídov“.

Zodpovednosť: OLH, lesníci

- Pesticídy je možné použiť len výnimočne, pričom ich každé použitie musí byť zdôvodnené. Každé použitie pesticídov musí byť náležite evidované, kontrolované a monitorované. Zdôvodnenie použitia sa vykoná vo formulári F-3.1, evidencia a kontrola použitia sa vykoná vo formulári F-3.2 alebo v knihe použitia chemikálií.

Zodpovednosť: OLH, lesníci

S-07.4 Súvisiace predpisy, formuláre a dokumentácia

P1	Štandard lesného hospodárstva pre SR (SGS Qualifor Forest Management Generic Standard)
P2	Zoznam zakázaných FSC látok
F3	F-3.1, F-3.2 – zdôvodnenie použitia a použitie chemikálií
S-08	Monitoring FSC-GUI-30-001 Pesticide Policy: Guidance on Implementation

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 20 / 26
---	--	--

S-08 Monitoring

S-08.1 Cieľ

Hodnotenie stavu lesa, výnosnosti lesných produktov, hospodárskych opatrení a ich sociálnych a environmentálnych dopadov a využitie týchto informácií pri plánovaní hospodárskych opatrení. (FSC princíp č. 8.)

S-08.2 Popis

Frekvencia a Intenzita monitoringu je úmerná intenzite lesných hospodárskych činností, ako aj relatívnej zložitosti a citlivosti ovplyvneného životného prostredia. Monitorovacie postupy by mali byť rovnaké a opakovateľné tak, aby umožňovali porovnávanie výsledkov a hodnotenie zmien v čase. (FSC Kritérium č. 8.1.)

Monitorujú sa minimálne tieto ukazovatele (FSC Kritérium č. 8.2.):

- množstvo všetkých získavaných produktov lesa;
- rastové pomery, obnova a stav lesa;
- zloženie a pozorované zmeny flóry a fauny;
- environmentálne a sociálne dopady ťažby a iných činností;
- náklady, produktivitu a efektívnosť lesného hospodárenia.

Súhrne výsledky monitoringu sú verejne prístupné (FSC Kritérium 8.5).

Výsledky monitoringu sa využívajú pri príprave LHP, ročných plánov a realizácií hospodárskych opatrení (FSC kritérium 8.4).

S-08.3 Vyplývajúce opatrenia, zodpovednosť a právomoci

- V MLB sa vykonáva monitorovací program zložený z dvoch základných častí: **ročného monitoringu a dlhodobého monitoringu.**
 1. V rámci **ročného monitoringu** sa sledujú tieto ukazovatele:
 - environmentálne a sociálne dopady ťažby a iných činností - monitorovanie sa vykonáva pri preberaní prác a využije sa na to formulár F-1 „Zadávanie a preberanie prác“. V rámci monitoringu sa hodnotia vplyvy: na chránené územia, chránené druhy, vodné toky a mokrade, pôdu (erózia), poľovníctvo a rekreáciu, poškodenie stojacich stromov, a pod.. Špeciálna pozornosť sa venuje opatreniam a činnostiam vykonávaným v LVOH.
 - celkové množstvo vytťaženej drevnej hmoty, úmyselná a náhodná ťažba, rozsah umelej a prirodzenej obnovy, prerezávok, rozsah iných aktívne získavaných nedrevných produktov lesa. Využijú sa údaje z LHE.
 - ekonomické ukazovatele hospodárenia (celkové tržby, náklady, priemernú cenu drevnej hmoty a podobne).
 - množstvo úrazov zamestnancov a dodávateľov

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 21 / 26
---	--	--

- množstvo použitých biocídov a chemických prípravkov
- Z monitoringu sa vypracuje raz ročne Súhrnná monitorovacia správa, ktorá bude zverejnená minimálne na web stránke MLB.

2. **Dlhodobý monitoring** sa zvyčajne vykonáva raz za desať rokov a je zameraný na tieto ukazovatele:

- rastové pomery a stav lesa pri obnove LHP (zastúpenie drevín a veková štruktúra lesov, výskyt škodlivých činiteľov a pod.)
- zloženie a pozorované zmeny flóry a fauny (monitoring je predovšetkým zameraný na výskyt vzácnych a ohrozených druhov, invázy druhov, chránené územia). Monitoring sa vykonáva v spolupráci s odbornými organizáciami a záujmovými skupinami.
- Z monitoringu sa vypracúva správa, ktorá je verejne prístupná (minimálne na web stránke ML B).

Zodpovednosť: OLH.

- V prípade, že sa počas monitoringu zistia nedostatky budú definované termínované nápravné opatrenia a vyplní sa formulár F-2 **Požiadavka na nápravu (PNN)**.
- Plnenie PNN sa pravidelne vyhodnocuje (minimálne raz ročne) a výstupy sa využijú pri príprave ročných plánov a LHP.

Zodpovednosť: štatutárny zástupca a OLH.

S-08.4 Súvisiace predpisy, formuláre a dokumentácia

- P1 Štandard lesného hospodárstva pre SR (SGS Qualifor Forest Management Generic Standard)
- F1 Zadávací a preberací protokol prác
- F2 Formulár Požiadavka na nápravu (PNN)
WEB stránka

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 22 / 26
---	--	--

S-09 Požiadavky na nápravu

S-09.1 Cieľ

Zvyšovanie kvality a efektivity systému hospodárenia. Odstraňovanie nedostatkov a nezhôd.

S-09.2 Popis

Pri pozorovaní nedostatkov v hospodárení, pri riešení oprávnených podnetov a sťažností, alebo pri identifikácii nehody je **zaznamenaná Požiadavka na nápravu (PNN)**.

Nezhodou môže byť:

- nedodržanie platnej legislatívy, FSC štandardov a pracovných smerníc zamestnancami alebo dodávateľmi
- nehoda alebo prírodná katastrofa, ktorá má za následok poškodenie životného prostredia alebo poškodenie zdravia pracujúcich (napr. záplavy, zosuvy, požiar, nedostatok zrážok).
- nečakaný výsledok plánovanej operácie a podobne.

Na nedostatky a nezhody môžu upozorniť zamestnanci, dodávatelia, štátna a verejná správa ako aj tretie strany (miestny obyvatelia, mimovládne organizácie).

Závažnosť

PNN môžu byť zaznamenané ako a) **malé**, b) **hlavné**, c) **pozorovania**

Malé PNN poukazujú na malé nedostatky a nezhody v hospodárení MLB, ktoré majú malý vplyv a neznamenajú závažne ohrozenie cieľov trvalo udržateľného lesného hospodárstva. Pri posudzovaní súladu s FSC štandardom lesného hospodárstva sa za malé PNN považujú nedostatky, ktoré nespôsobia nesplnenie FSC princípov a kritérií.

Hlavné PNN poukazujú na vážne nedostatky, ktoré môžu významne ohroziť ciele trvalo udržateľného lesného hospodárstva. Pri posudzovaní súladu s FSC štandardom lesného hospodárstva sa za hlavné PNN považujú všetky nedostatky, ktoré môžu spôsobiť nesplnenie jednotlivých FSC princípov alebo kritérií. Taktiež môžu nastať v prípade keď malé PNN boli určené ale neboli vykonané.

Pozorovanie poukazuje na činnosti, ktoré môžu byť neskôr identifikované ako PNN pri audite. Pozorovanie slúži ako odporúčanie na prehodnotenie súčasnej praxe a jej možnú zmenu.

S-09.3 Vyplývajúce opatrenia, zodpovednosť a právomoci

- V prípade zistenia nedostatkov, zodpovedný pracovník vyplní formulár F-2 „*Požiadavka na nápravu (PNN)*“ s formuláciou terminovaných nápravných opatrení. **Zodpovednosť:** všetci zamestnanci

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 23 / 26
---	--	--

- Vyplnená PNN sú centrálné zbierané, evidované a vyhodnocované.
Zodpovednosť: OLH

S-09.4 Súvisiace predpisy, formuláre a dokumentácia

P1	Štandard lesného hospodárstva pre SR (SGS Qualifor Forest Management Generic Standard)
F2	Formulár Požiadavka na nápravu (PNN)
S-08	Monitoring

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 24 / 26
---	--	--

S-010 Sledovanie spracovateľského reťazca

S-010.1 Cieľ

Zabezpečiť identifikovanie pôvodu a pohybu drevnej hmoty. Zabezpečiť správne označovanie faktúr a sprievodnej dokumentácie pri predaji certifikovaných produktov. Správne používanie loga FSC.

S-010.2 Popis

Sledovanie spracovateľského reťazca je jednou z najdôležitejších súčastí certifikácie lesa. Je jednoznačnou podmienkou, aby pôvod dreva predávaného pod registrovaným logom FSC bol identifikovaný v ktoromkoľvek bode spracovania. Vlastník alebo užívateľ lesa je prvým článkom spracovateľského reťazca. Ak hospodár produkuje alebo predáva aj FSC necertifikované produkty, tak musí byť zabezpečená ich jasná separácia od FSC certifikovaných - nezameniteľné značky, oddelené skladovanie (FSC Kritérium 8.3).

Nie je povinnosťou predat' všetku drevnú hmotu ako FSC certifikovanú.

Základným nositeľom informácie o pôvode dreva je ciacha, ktorá je podľa platnej legislatívy registrovaná na Obvodnom lesnom úrade.

Predaj drevnej hmoty

Na stojato – na pni

- Ťažená plocha a objem stojacej hmoty musia byť jednoznačne známe, presne vyznačené.
- Nákupca (pri predpoklade, že vlastní taktiež FSC certifikát) poskytne jeho číslo certifikátu, ktoré bude zaznačené do agendy predaja.
- Nákupca zabezpečí oddelenie FSC certifikovanej drevnej hmoty od necertifikovanej. Taktiež bude musieť jasným spôsobom označiť drevnú hmotu ako certifikovanú.
- Nákupca bude informovať o objeme hmoty vyťaženej na definovanej ploche a tento objem bude zaznačený do LHE.

Odvozné miesto

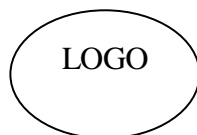
- Drevo predávané na odvoznom mieste musí byť jasne fyzicky separované od inej necertifikovanej hmoty alebo musí byť jasne označené ako FSC certifikované.
- Nositeľom znaku pôvodu sa v tomto štádiu stáva ciacha s relevantnou dokumentáciou.

Používanie loga FSC

Dokumentácia z predaja certifikovanej drevnej hmoty bude označená logom a číslom spracovateľského reťazca v tvare:

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 25 / 26
---	--	--

Vzor:

FSC logo vyjadruje, že dodávané drevo pochádza z dobre obhospodarovaných lesov, ktoré spĺňajú prísne environmentálne, sociálne a ekonomické kritéria.

FSC DODÁVATEĽ

SGS – FM - XXXX

FSC Trademark © 1996 Forest Stewardship Council A.C.

S-010.3 Vyplývajúce opatrenia, zodpovednosť a právomoci

- Všetka necertifikovaná drevná hmota (napr. od iných subjektov, nelegálny výrub) musí byť jasne označená a skladovaná osobitne. Táto hmota nesmie byť predaná ako certifikovaná.
Zodpovednosť: OLH, lesníci
- Predaj každej certifikovanej hmoty je jednoznačne zaevidovaný na sprievodných dokumentoch (faktúra, dodací list, konsignácia) identifikovaný použitím jedinečného čísla certifikátu a logom z vyhlásením o certifikácii subjektu.
Zodpovednosť: pracovníci zodpovední za predaj drevej hmoty a vystavenie faktúr a sprievodnej dokumentácie.
- Použitie loga FSC, vzhľad a úpravy loga, vrátane sprievodných textov musia byť vopred schválené certifikačnou organizáciou.
Zodpovednosť: pracovník zodpovedný za FSC certifikáciu (FSC Kritérium 8.3.)

S-010.4 Súvisiace predpisy, formuláre a dokumentácia

- P1 Štandard lesného hospodárstva pre SR (SGS Qualifor Forest Management Generic Standard)
- P4 Formulár PNN
LHE

Mestské lesy v Bratislave Cesta mládeže 4 831 01 Bratislava	Interná smernica č. 28/2007 Implementácia FSC princípov a kritérií v hospodárení	Dátum vydania: 25. 6. 2007 Počet príloh: 13 Strana 26 / 26
---	--	--

Zoznam príloh

- P1 Štandard lesného hospodárstva pre SR (SGS Qualifor Forest Management Generic Standard)
- P2 Zoznam vybraných právnych noriem SR
- P3 Zoznam medzinárodných dohôd platných SR
- P4 Zoznam ratifikovaných medzinárodných pracovných konvencií
- P5 Zoznam tretích strán a záujmových skupín
- P6 Zoznam miest kultúrneho, historického, náboženského a krajinno-estetického významu
- P7 Zoznam vybraných reprezentatívnych vzoriek lesných ekosystémov
- P8 Zoznam chránených druhov
- P9 Lesy s vysokou ochranárkou hodnotou
- P10 Zoznam FSC zakázaných látok
- F1 Formulár - Zadávací a preberací protokol prác
- F2 Formulár – Požiadavka na nápravu (PNN)
- F3 Formulár – Zdôvodnenie a použitie chemikálií